

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Plan finansowy
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
na rok 2019**

2019

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE.....	3
2. PRZEWIDYWANE WYKONANIE PLANU NA ROK 2018	7
2.1. Przychody.....	7
2.2. Koszty działalności bieżącej.....	7
2.3. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.....	7
2.4. Zobowiązania i środki finansowe	8
3. PLAN FINANSOWY ZUS NA ROK 2019.....	8
3.1. ZAŁOŻENIA.....	8
3.2. Przychody.....	9
3.2.1. Odpis z FUS.....	10
3.2.2. Odpis z FEP	11
3.2.3. Przychody z zadań zleconych	12
3.2.4. Inne przychody Zakładu.....	12
3.3. Koszty działalności bieżącej.....	13
3.3.1. Wynagrodzenia	14
3.3.2. Usługi obce	14
3.3.3. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	17
3.3.4. Amortyzacja.....	18
3.3.5. Materiały i energia	18
3.3.6. Podatki i opłaty	19
3.3.7. Pozostałe koszty rodzajowe	19
3.3.8. Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne	19
3.4. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.....	20
ZAŁĄCZNIK - PLAN FINANSOWY ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2019	21

1. Wprowadzenie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Zakład, ZUS) jest państwową jednostką organizacyjną, posiadającą osobowość prawną, wykonującą zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie:

- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹ oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nadanego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2011 r.²,
- regulaminu organizacyjnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wprowadzonego zarządzeniem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Nadzór nad działalnością Zakładu Ubezpieczeń Społecznych sprawuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zakład posiada własne organy zarządzające i nadzorujące. Organami Zakładu są:

- Prezes,
- Zarząd – któremu przewodniczy Prezes ZUS,
- Rada Nadzorcza.

Strukturę organizacyjną ZUS tworzą: Centrala oraz terenowe jednostki organizacyjne, tj. 43 oddziały, a także podległe im 209 inspektoratów i 71 biur terenowych.

Zadania terenowych jednostek organizacyjnych ZUS związane są przede wszystkim z bezpośrednią obsługą klientów w sprawach ubezpieczeń społecznych. W niektórych oddziałach Zakładu, wyznaczonych odrębnymi zarządzeniami Prezesa, wykonywane są zadania wynikające z regionalizacji lub centralizacji wybranych usług.

Podstawowym celem działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wykonywanie zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jednakże zakres zadań realizowanych przez ZUS, wynikający z odpowiednich aktów prawnych, dalece wykracza poza obszar, który został określony ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepisy dotyczące zadań i trybu pracy ZUS znajdują się również w licznych ustawach określających organizację i zadania innych instytucji obsługiwanych przez ZUS.

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.

² Dz. U. Nr 18, poz. 93.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach realizowanych zadań obsługuje rocznie blisko 25 mln klientów, w tym:

- około 7,7 mln świadczeniobiorców (5,6 mln emerytów, 1,25 mln osób z rentą rodzinną, 0,81 mln rencistów);
- 2,5 mln aktywnych kont płatników składek;
- około 15,4 mln ubezpieczonych.

Aktualnie Zakład:

- ustala uprawnienia do:
 - emerytur,
 - rent z tytułu niezdolności do pracy,
 - rent rodzinnych,
 - zasiłków chorobowych,
 - zasiłków macierzyńskich,
 - zasiłków opiekuńczych,
 - zasiłków wyrównawczych,
 - świadczeń rehabilitacyjnych,
 - zasiłków pogrzebowych,i wypłaca te świadczenia;
- przeprowadza badania lekarskie i wydaje orzeczenia potrzebne, aby ustalić uprawnienia do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, innych świadczeń wypłacanych przez ZUS oraz do celów pozaubezpieczeniowych;
- kontroluje prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy;
- upoważnia lekarzy do wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy oraz cofa te upoważnienia, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości;
- realizuje zadania z zakresu prewencji rentowej, w tym rehabilitacji leczniczej oraz prewencji wypadkowej;
- ustala obowiązek ubezpieczeń społecznych, wymierza i pobiera składki na te ubezpieczenia;
- z części składki na ubezpieczenie emerytalne pobiera składkę na II (kapitałowy) filar ubezpieczenia emerytalnego; część przekazuje do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), a część ewidencjonuje na subkontach ubezpieczonych, chyba że ubezpieczony nie

- złożył oświadczenia o przekazywaniu części składki do OFE; wtedy ZUS zapisuje całą składkę na II filar na subkoncie ubezpieczonego;
- pobiera i rozlicza składkę na ubezpieczenie zdrowotne i przekazuje ją do Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ);
 - pobiera składkę na Fundusz Pracy (FP) i przekazuje do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
 - pobiera składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP);
 - pobiera i rozlicza składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP);
 - prowadzi rozliczenia na kontach płatników składek i zapisuje składki na indywidualnych kontach ubezpieczonych;
 - kontroluje, czy płatnicy składek opłacają obowiązkowe składki i czy właściwie wykonują zadania, które nakłada na nich ustawa (takie jak wypłata różnego rodzaju zasiłków) oraz dochodzi należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne;
 - prowadzi indywidualne konta ubezpieczonych wraz z subkontami oraz Centralny Rejestr Ubezpieczonych;
 - prowadzi Centralny Rejestr Członków OFE;
 - prowadzi system ewidencji płatników składek oraz Centralny Rejestr Płatników Składek;
 - dysponuje środkami finansowymi Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) oraz środkami Funduszu Alimentacyjnego (FAL);
 - zarządza Funduszem Rezerwy Demograficznej (FRD);
 - w imieniu emerytów i rencistów przekazuje do urzędów skarbowych podatek dochodowy od osób fizycznych, a do NFZ – składki na ubezpieczenie zdrowotne;
 - przyznaje oraz wypłaca renty socjalne;
 - przyznaje oraz wypłaca świadczenia przedemerytalne;
 - popularyzuje wiedzę o ubezpieczeniach społecznych w Polsce; realizuje własne inicjatywy edukacyjne dla młodzieży szkolnej oraz projekty partnerskie dla studentów;
 - współpracuje z organami administracji rządowej, z zagranicznymi instytucjami ubezpieczeniowymi oraz organizacjami międzynarodowymi;
 - pełni funkcję instytucji właściwej i instytucji łącznikowej przy realizacji międzynarodowych umów i porozumień w dziedzinie ubezpieczeń społecznych oraz

zajmuje się obsługą świadczeń, które są realizowane na podstawie tych umów i porozumień;

- pełni funkcję instytucji właściwej i instytucji łącznikowej w zakresie unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze, za który odpowiada (ubezpieczenie powszechne).

Powyższy katalog nie wyczerpuje całego obszaru działania Zakładu, ale pokazuje skalę obciążenia i zróżnicowania zadań, które są dodatkowo zmienne w czasie. W ostatnich latach ilość zadań realizowanych przez Zakład konsekwentnie wzrasta. To wszystko powoduje konieczność utrzymywania i ciągłego aktualizowania baz danych, wykonywania milionów operacji księgowych. Wiąże się również z wydawaniem milionów decyzji m.in. w sprawie waloryzacji czy obliczenia kapitału początkowego, przyznawania emerytur, rent, zasiłków. Realizacja tych wszystkich zadań kosztuje.

Środki na pokrycie kosztów realizacji zadań statutowych Zakładu ustalane są dwojako: w postaci przyznawanych odpisów: z FUS i FEP lub przychodów naliczanych wskaźnikowo (procentowo) uzyskiwanych z tytułu zadań zleconych do realizacji Zakładowi.

Z przychodów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywane są w szczególności:

- koszty działalności bieżącej,
- wydatki na inwestycje,
- wydatki na działalność szkoleniową i popularyzatorską w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- koszty obsługi świadczeń finansowanych z FUS, a realizowanych przez KRUS,
- koszty wypłaty świadczeń.

Zadania zlecane Zakładowi do realizacji są liczne oraz zmienne w czasie. Ponadto, zazwyczaj krótkie terminy wdrożenia nakładanych ustawami nowych zadań, wymagają od Zakładu odpowiedniej organizacji pracy, w tym skutecznego zarządzania realizacją projektów informatycznych.

2. Przewidywane wykonanie planu na rok 2018

2.1. Przychody

W przewidywanym wykonaniu br. oszacowano, że przychody Zakładu (łącznie z odpisem z FUS na działalność ZUS w kwocie 3.705.499 tys. zł oraz odpisem z FEP w kwocie 3.022 tys. zł, tj. w kwotach wynikających z ustawy budżetowej na 2018 rok) wyniosą **4.510.869 tys. zł** i będą wyższe od planu br. o 111.513 tys. zł, przy czym:

- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (tj. składek na otwarte fundusze emerytalne, FP i FGŚP oraz na ubezpieczenie zdrowotne) szacuje się na kwotę 210.399 tys. zł, tj. niższą od planu o 14.000 tys. zł,
- przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty (tj. rent socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatanatów, świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS, rent zagranicznych, od komorników za udzielanie informacji i FAL w likwidacji) przewiduje się na łączną kwotę 276.234 tys. zł, tj. wyższą od planu o 5.602 tys. zł,
- przychody finansowe przewiduje się na kwotę 29.973 tys. zł, tj. niższą od planu o 4.317 tys. zł,
- pozostałe przychody (głównie uzyskiwane z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych oraz pozostałych przychodów operacyjnych, w tym za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych) przewiduje się w kwocie 285.742 tys. zł, tj. wyższej od planowanej o 124.228 tys. zł.

2.2. Koszty działalności bieżącej

Oszacowano, że w przewidywanym wykonaniu 2018 r. koszty działalności bieżącej Zakładu (z amortyzacją według stawek) wyniosą **4.563.727 tys. zł**, tj. będą niższe od planu o 286.212 tys. zł, a bez amortyzacji (naliczanej wg stawek) – 4.303.449 tys. zł, tj. niższe od planu o 154.928 tys. zł.

2.3. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

W przewidywanym wykonaniu 2018 roku nakłady inwestycyjne zostały określone na kwotę **364.810 tys. zł**, tj. niższą od planu o 199.983 tys. zł.

2.4. Zobowiązania i środki finansowe

Według oszacowanego przez Zakład pw. na rok 2018 całkowite zobowiązania na koniec roku ukształtują się na poziomie 530.635 tys. zł. Środki finansowe jakimi będzie dysponował Zakład na koniec 2018 roku według przewidywanego wykonania ukształtują się na poziomie 1.283.183 tys. zł (w tym 500.000 tys. zł stanowiąc będą środki ulokowane w papierach wartościowych).

3. Plan finansowy ZUS na rok 2019

3.1. Założenia

Plan finansowy Zakładu na rok 2019 został przygotowany w formacie zgodnym z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów tzw. „notą budżetową”³. Wzorem lat ubiegłych, w części tabelarycznej planu zaprezentowano dodatkowo informację o przewidywanym wykonaniu planu w roku 2018.

Plan finansowy na 2019 rok został opracowany z uwzględnieniem:

- wskaźników makroekonomicznych przyjętych przez Radę Ministrów do opracowania materiałów do ustawy budżetowej na rok 2019,
- wytycznych Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2018 roku (znak: BP6.411.13.2018),
- wysokości odpisu z FUS na działalność ZUS w kwocie 3.865.499 tys. zł oraz wysokości odpisu z FEP w kwocie 3.022 tys. zł,
- aktualnego stanu prawnego i organizacyjnego Zakładu,
- planowanej liczby świadczeniobiorców obsługiwanych przez jednostki organizacyjne ZUS,
- planowanych zmian wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. podwyższenia do kwoty 2.220 zł,
- planowanej zmiany wysokości minimalnej stawki godzinowej za pracę wykonywaną na podstawie umów cywilnoprawnych, tj. podwyższenia do kwoty 14,5 zł,

³ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1154).

- wysokości środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych naliczonych zgodnie z podstawą wynikającą z pisma Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2018 roku (znak: BP6.411.13.2018),
- środków w kwocie 5 tys. zł na sfinansowanie w 2019 r. odsetek do OFE (dotyczących zaległości z lat ubiegłych).

Ponadto, w planie finansowym Zakładu uwzględniono także oszacowane na podstawie przewidywanego wykonania 2018 roku:

- środki finansowe na 01.01.2019 r. w kwocie 1.283.183 tys. zł,
- zapasy oraz należności na 01.01.2019 r. w łącznej kwocie 47.652 tys. zł,
- zobowiązania na 01.01.2019 r. w kwocie 530.635 tys. zł.

Opracowanie planu finansowego ZUS na rok 2019 przy uwzględnieniu powyższych założeń powoduje, iż planowane przez Zakład na 31.12.2019 rok:

- środki finansowe ukształtują się na poziomie 750.403 tys. zł,
- zapasy oraz należności ukształtują się na poziomie 47.652 tys. zł,
- zobowiązania ukształtują się na poziomie 530.630 tys. zł.

3.2. Przychody

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2019 roku będzie uzyskiwał swoje przychody z czterech podstawowych źródeł:

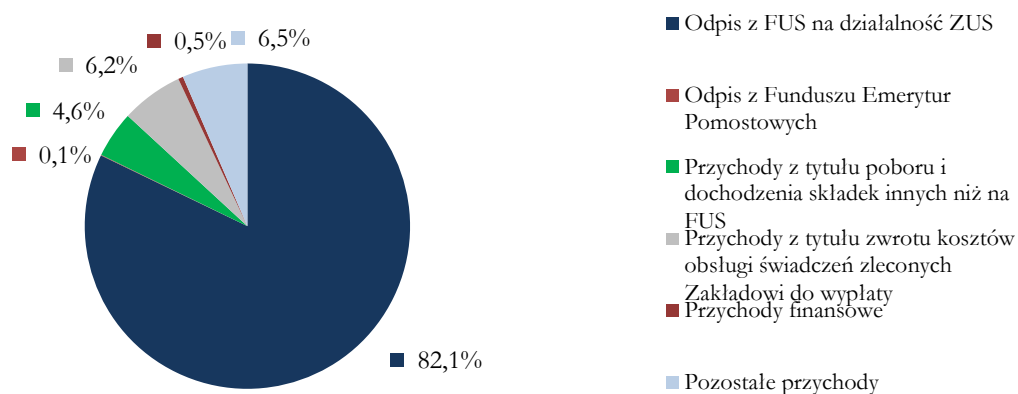
- odpisu z FUS,
- odpisu z FEP,
- przychodów z zadań zleconych Zakładowi do realizacji, głównie z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (tj. na OFE, FP, FGŚP, ubezpieczenie zdrowotne) oraz z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty (tj. rent socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatantów, świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS, innych świadczeń oraz za informacje udzielane komornikom sądowym),
- innych przychodów własnych uzyskiwanych w szczególności z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, a także przychodów: za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych, ze sprzedaży pozostałych produktów i usług (np. wydawnictw własnych

i druków, wynajmu sal i bazy noclegowej w Centrach Szkoleń), jak również z tytułu oprocentowania środków na rachunkach bankowych.

Łączne przychody Zakładu na 2019 r. zostały określone na kwotę **4.709.630 tys. zł**, co oznacza wzrost o 4,4% w stosunku do p.w. 2018. W stosunku do planu na 2018 r. będą one wyższe o 310.274 tys. zł (tj. o 7,1%).

Strukturę przychodów w 2019 r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Struktura przychodów ogółem w 2019 r.

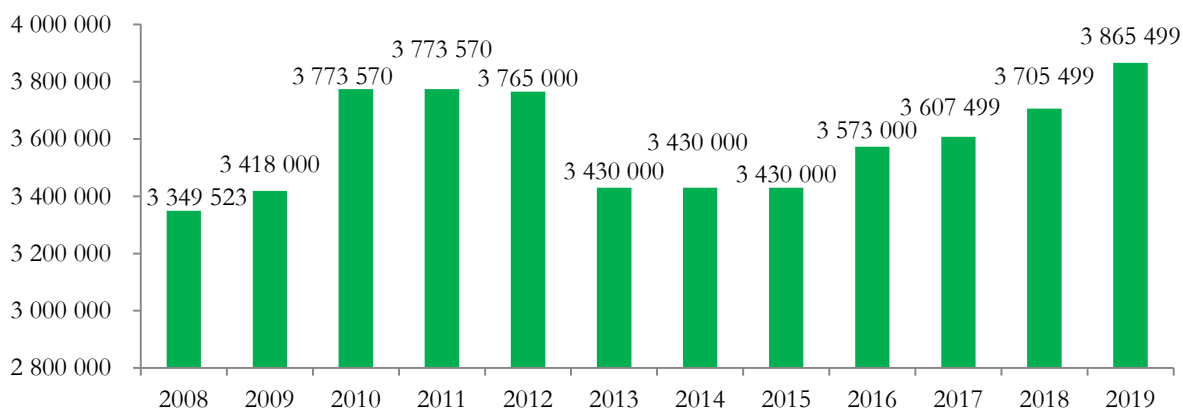

3.2.1. Odpis z FUS

Odpis z FUS jest dominującym źródłem przychodów Zakładu, jego wysokość co roku ustalana jest w ustawie budżetowej. Odpis z FUS na 2019 r. został zaplanowany w kwocie **3.865.499 tys. zł**, tj. wyższej o 160.000 tys. zł (tj. o 4,3%) w stosunku do jego wysokości wynikającej z planu na 2018 r.

Wysokość odpisu z FUS w poszczególnych latach przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Odpis z FUS w latach 2008-2019.

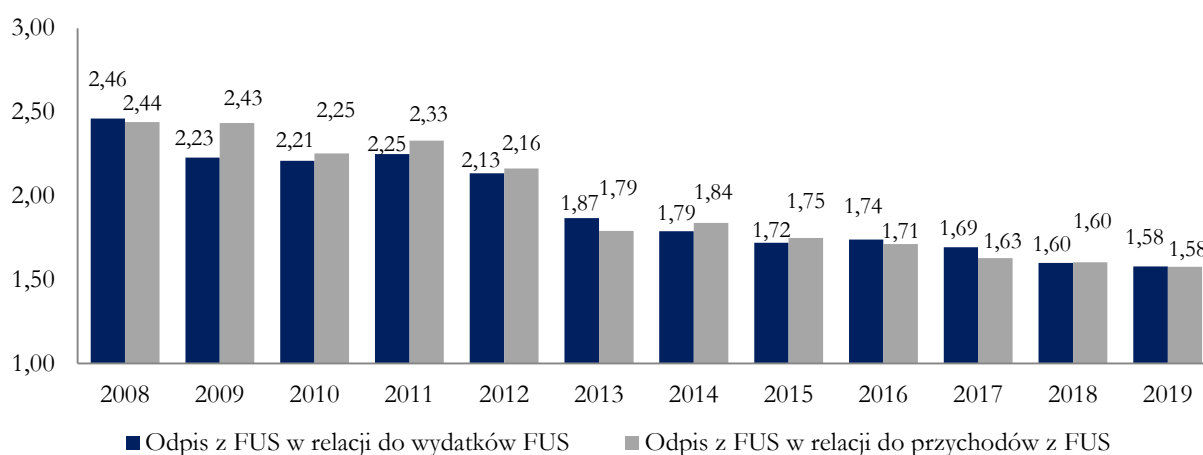
Odpis z FUS na działalność ZUS w roku 2018 wzrósł w stosunku do 2017 roku o kwotę 98.000 tys. zł. Zwiększenie odpisu z FUS na 2019 rok o kwotę 160.000 tys. zł w stosunku do planu na 2018 r. wynika z konieczności sfinansowania w 2019 roku zaplanowanych wyższych kosztów działalności bieżącej Zakładu.

Odpis z FUS na działalność ZUS w 2019 r. w relacji do przychodów FUS zaplanowanych na 2019 r. wyniesie 1,58% i będzie najniższą wartością w historii ostatnich lat.

Pomimo jego zwiększenia w 2019 r. jego relacja do wydatków FUS ulegnie zmniejszeniu w stosunku do lat poprzednich i wyniesie 1,58%.

Kształtowanie się relacji odpisu z FUS do przychodów i wydatków FUS w latach 2008-2019 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Odpis z FUS w relacji do przychodów FUS i wydatków FUS w latach 2008-2019 w %.

3.2.2. Odpis z FEP

Wysokość odpisu z FEP jest ustalana corocznie w ustawie budżetowej. Na 2019 r. wysokość odpisu z FEP została zaplanowana zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów, tj. w kwocie 3.022 tys. zł.

3.2.3. Przychody z zadań zleconych

Przychody z tytułu zadań zleconych Zakładowi do realizacji uregulowane są przepisami ustalającymi wysokość prowizji (opłat) pobieranych przez ZUS. Wysokość tych prowizji waha się przedziale od 0,20% do 2,64%.

Przychody z tytułu zadań zleconych zostały oszacowane w planie finansowym na 2019 r. na łączną kwotę **512.658 tys. zł** (o 5,3% wyższą od p.w. 2018 r. oraz o 3,6% wyższą od planu na 2018 r.), z czego:

- **222.632 tys. zł** stanowią przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (wzrost o 5,8% od p.w. 2018 r.). Wyższe przychody zostały wyszacowane przede wszystkim w zakresie:
 - przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek na FP i FGŚP w kwocie 65.352 tys. zł (wzrost o 6,1% od p.w. 2018 r.),
 - przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenia zdrowotne w kwocie 144.037 tys. zł (wzrost o 6,1% od p.w. 2018 r.).
- **290.026 tys. zł** stanowią przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty (wzrost o 5,0% od p.w. 2018 r.). Wyższe przychody zostały wyszacowane przede wszystkim w zakresie:
 - przychodów z tytułu rent socjalnych w kwocie 95.874 tys. zł, (wzrost o 11,9% od p.w. 2018 r. oraz o 24,2% od planu na 2018 r.). Wzrost przychodów związany jest z wejściem w życie od dnia 1 czerwca 2018 r. przepisów związanych z nowelizacją *ustawy o rencie socjalnej*⁴.
 - przychodów z tytułu obsługi pozostałych świadczeń w kwocie 136.701 tys. zł (wzrost o 2,0% od p.w. 2018 r.), na co wpływ mają w szczególności przychody od komorników za udzielenie informacji.

3.2.4. Inne przychody Zakładu

Inne przychody Zakładu na 2019 r. zostały oszacowane na łączną kwotę **328.451 tys. zł**, tj. o 4,0% wyżej od p.w. 2018 r. oraz o 67,7% wyżej od planu na 2018 r., z czego:

- **210.000 tys. zł** stanowią przychody uzyskiwane z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych oraz ze sprzedaży własnych produktów, materiałów i usług (np. wydawnictw własnych

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 933.

i druków, wynajmu sal i bazy noclegowej w Centrach Szkoleń). Wzrost przychodów o 122.805 tys. zł, tj. o 240,8% w stosunku do planu 2018 r. dotyczy przede wszystkim przychodów z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych i jest związany ze zmianą kolejności rozliczeń na kontach płatników składek, w związku z wprowadzonym od dnia 1 stycznia 2018 r. *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych*⁵;

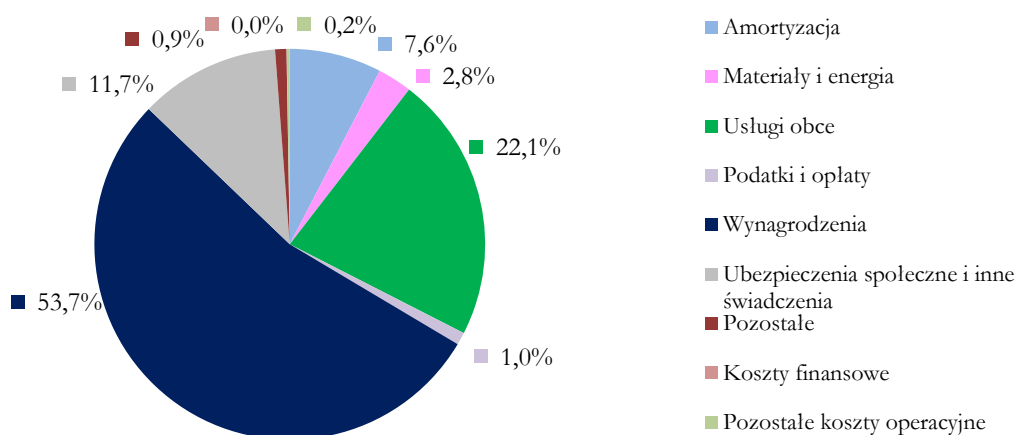
- **94.951 tys. zł** stanowią przychody operacyjne uzyskiwane głównie za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych, otrzymane odszkodowania i kary, wpływy z dzierżawy budynków itp.;
- **23.500 tys. zł** stanowią przychody finansowe uzyskiwane głównie z odsetek od lokat.

3.3. Koszty działalności bieżącej

Koszty działalności bieżącej Zakładu na 2019 r. zostały oszacowane na łączną kwotę **5.212.395 tys. zł**, a bez amortyzacji naliczanej w koszty wg stawek – **4.814.525 tys. zł**. Koszty działalności bieżącej Zakładu na 2019 r. z amortyzacją według stawek zostały zaplanowane w wysokości wyższej od p.w. 2018 r. o 14,2% (tj. wzrost o 648.668 tys. zł), natomiast w odniesieniu do planu 2018 r. w wysokości wyższej o 7,5% (tj. wzrost o 362.456 tys. zł).

Strukturę kosztów działalności bieżącej Zakładu na 2019 r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Struktura kosztów działalności bieżącej ogółem w 2019 r.

⁵ Dz. U. z 2017 poz. 1831

3.3.1. Wynagrodzenia

Największą pozycję w strukturze kosztów działalności Zakładu stanowią wynagrodzenia – 53,7%, tj. **2.800.466 tys. zł**, z czego:

- **2.774.873 tys. zł** przypada na wynagrodzenia osobowe, które w stosunku do planu na 2018 r. wzrosną o 320.000 tys. zł (tj. o 13,0%). Wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych na 2019 r. umożliwi kierownictwu Zakładu prowadzenie racjonalnej polityki zatrudnieniowej w obliczu nakładanych na Zakład nowych zadań oraz przeprowadzenie podwyżki wynagrodzeń zasadniczych. Aktualne wynagrodzenia w Zakładzie są niekonkurencyjne, co stanowi główny problem z pozyskiwaniem przez Zakład pracowników o wysokich kompetencjach i jest główną przyczyną podejmowania decyzji o rezygnacji z zatrudnienia w Zakładzie;
- **25.593 tys. zł** stanowią pozostałe wynagrodzenia, które w stosunku do planu na 2018 r. wzrosną o 1.541 tys. zł, (tj. o 6,4%), z tego:
 - **19.500 tys. zł** stanowią wynagrodzenia wynikające z umów cywilnoprawnych, które w szczególności dotyczą wynagrodzeń wypłacanych lekarzom i psychologom (w ramach orzecznictwa lekarskiego) za przeprowadzane badania, wydawane opinie i konsultacje medyczne (również związane z kontrolą elektronicznych zwolnień lekarskich), jak również z wynagrodzeń dla wykładowców za przeprowadzane szkolenia pracowników Zakładu oraz płatnych staży absolwenckich,
 - **6.093 tys. zł** stanowią pozostałe wynagrodzenia obejmujące głównie dodatkowe wynagrodzenia dla radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym, a także wynagrodzenia wypłacane członkom Rady Nadzorczej za udział w posiedzeniach.

3.3.2. Usługi obce

Drugą co do wielkości pozycję w kosztach działalności bieżącej Zakładu stanowią koszty usług obcych, które zostały oszacowane na 2019 r. na kwotę **1.146.685 tys. zł** i w strukturze kosztów bieżących ogółem stanowią 22,1%. W stosunku do pw. 2018 r. koszty usług obcych ogółem zaplanowane na 2019 r. wzrosną o 9,0%, a w stosunku do planu 2018 r. spadną o 1,8%.

Główne pozycje w kosztach usług obcych stanowią:

- 1) **usługi pocztowe i bankowe** oszacowane na kwotę **373.740 tys. zł** (tj. wzrost o 4,9% do p.w. 2018 r. oraz 10,0% w stosunku do planu na 2018 r.) z czego:
 - **233.445 tys. zł** dotyczy wydatków ponoszonych na opłaty związane z przekazywaniem świadczeń, (spadek o 1,4% do p.w. 2018 r.),
 - **140.295 tys. zł** dotyczy wydatków ponoszonych głównie na opłaty za korespondencję, które wzrosły o 11,7 % do p.w. 2018 r.

W zakresie kosztów usług pocztowych i bankowych zostały uwzględnione:

- zwiększone koszty na przekazywanie świadczeń pieniężnych za pośrednictwem przekazu pocztowego, w związku ze wzrostem stawki wynikającej z (zawartej na jesieni 2017 roku) umowy z Poczta Polska S.A o ok. 20% (z 5,95 zł do 7,12 zł), jak również zwiększeniem liczby przekazywanych świadczeń w wyniku wprowadzenia reformy obniżającej wiek emerytalny,
 - zwiększone koszty na przekazywanie korespondencji, w związku z (zawartą na jesieni 2017 roku) umową z Poczta Polska S.A, w wyniku której nastąpił wzrost kosztów o ponad 40 % w stosunku do wcześniej obowiązującej umowy z lat 2015 – 2017,
 - koszty dotyczące zabezpieczania środków w postępowaniu na usługę prowadzenia rachunków skonsolidowanych; dotychczasowa umowa, która kończy się w 2019 roku, jest realizowana bez ponoszenia przez Zakład kosztów.
- 2) **usługi związane z przetwarzaniem danych** oszacowane na kwotę **377.000 tys. zł** (wzrost do p.w. 2018 r. o 8,5%, a w stosunku do planu na 2018 r. spadek o 18,2%), z czego:
 - **309.000 tys. zł** dotyczy kosztów usług informatycznych, w szczególności:
 - *usług wsparcia eksploatacji i utrzymania KSI oraz usług związanych z realizacją zakupów IT* – **120.147 tys. zł**,
 - *usług ZETO związanych m.in. z modyfikacją, eksploatacją i konserwacją systemów emerytalno-rentowych* – **21.725 tys. zł**,
 - *pozostałych usług informatycznych (głównie opieki serwisowej eksploatowanego oprogramowania komputerowego)* – **167.128 tys. zł**,
 - **68.000 tys. zł** dotyczy kosztów usług ZETO oraz kosztów pozostałych usług informatycznych dla oddziałów ZUS, związanych głównie z bieżącą eksploatacją systemów emerytalno-rentowych,

- 3) **usługi telekomunikacyjne** oszacowane na łączną kwotę **25.500 tys. zł** (wzrost do p.w. 2018 r. o 41,7%, a w stosunku do planu na 2018 r. wzrost o 15,4%), z czego:
- **13.677 tys. zł** stanowią koszty łączny teletransmisyjnych i internetowych (wzrost do p.w. 2018 r. o 99,6%). Wzrost związany jest z wyszacowaniem środków w nowym postępowaniu przetargowym na wybór operatora telekomunikacyjnego świadczącego kompleksowe usługi operatora sieci rozległej WAN KSI ZUS, w celu zapewnienia ciągłości działania wszystkich jednostek ZUS pracujących w ramach sieci KSI,
 - **11.823 tys. zł** stanowią koszty usług z zakresu telefonii stacjonarnej i komórkowej (wzrost do p.w. 2018 r. o 6,1%),
- 4) **pozostałe usługi** oszacowano na kwotę **370.445 tys. zł** (wzrost do p.w. 2018 r. o 12,3%, a w stosunku do planu na 2018 wzrost o 7,4%), z czego:
- **usługi remontowe** oszacowane na kwotę **101.000 tys. zł** (wzrost do p.w. 2018 r. o 3,1%), z czego:
 - **20.000 tys. zł** zaplanowano na usługi remontowe pomieszczeń i budynków w zakresie napraw bieżących i konserwacji oraz remontów okresowych (kwota bez zmian w stosunku do br.),
 - **81.000 tys. zł** na pozostałe usługi remontowo-konserwacyjne i serwisowe w tym: koszty serwisowania, napraw i konserwacji infrastruktury IT, urządzeń poligraficznych, pojazdów samochodowych i pozostałych urządzeń,
 - **koszty najmu oraz utrzymania budynków i pomieszczeń**, które określone zostały na łączną kwotę **178.922 tys. zł** (wzrost o 18,2% do p.w. 2018 r.) Koszty te dotyczą najmu i dzierżawy pomieszczeń, usług związanych z zapewnieniem właściwego utrzymania czystości w budynkach i pomieszczeniach oraz dozoru i ochrony mienia. Zaplanowany wzrost kosztów r/r spowodowany jest koniecznością uwzględnienia uregulowań prawa zamówień publicznych, umożliwiających kontrahentom występowanie o zwiększenie wynagrodzenia w związku z już zawartą umową, jeżeli wzrost ich kosztów z tytułu realizacji zawartej umowy, spowodowany będzie zmianą przepisów prawa. W 2019 r. zwiększeniu ulegnie minimalne wynagrodzenie za pracę do kwoty 2.220 zł oraz minimalna stawka godzinowa w przypadku umów cywilnoprawnych do wysokości 14,5 zł. W przypadku Zakładu zmiany te spowodują wzrost kosztów r/r w zakresie zakontraktowanych usług dozoru i ochrony mienia oraz usług czystościowych.

Na ogólną kwotę wydatków dotyczących kosztów najmu i utrzymania budynków składają się:

- *najem budynków, pomieszczeń i gruntów* - **12.616 tys. zł**,
 - *usługi związane z zapewnieniem właściwego utrzymania obiektów (usługi czystościowe, kominiarskie, wywóz śmieci itd.)* - **77.708 tys. zł**,
 - *dozór i ochrona mienia* - **86.599 tys. zł**,
 - *pozostałe usługi najmu (np.: dzierżawa sprzętu i urządzeń, sal i ośrodków szkoleniowych)* - **1.999 tys. zł**,
- **koszty badań osób ubiegających się o świadczenia rentowe**, które zaplanowano na kwotę **4.714 tys. zł**, (wzrost do planu 2018 r. o 9,2%). Zaplanowany wzrost kosztów uwzględnia zwiększenie liczby konsultacji specjalistycznych oraz bezpośrednich badań ubezpieczonych, w wyniku prowadzenia działań kontrolnych, w szczególności dotyczących krótkoterminowych zwolnień lekarskich wydawanych w formie elektronicznej, które od 1 grudnia 2018 r. zastąpią tradycyjne, papierowe zaświadczenia.
- **koszty innych usług obcych**, które oszacowano na łączną kwotę **84.743 tys. zł** (wzrost do planu 2018 r. o 6,5%) z czego,
- **45.245 tys. zł** stanowią koszty obsługi świadczeń zbiegowych realizowanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
 - **39.498 tys. zł** stanowią koszty innych usług obejmujące głównie: usługi aktuarialne i audytorskie, usługi consultingowe, badania i ekspertyzy, usługi związane z emisją programów edukacyjno-szkoleniowych oraz inne usługi niezbędne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania instytucji (np.: usługi transportowe, poligraficzne, gastronomiczne, pralnicze, introligatorskie, usługi tłumaczeń, archiwizowania, odnawiania certyfikatów podpisów kwalifikowanych i niekwalifikowanych itp.),
 - **koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych (do 3.500 zł) nie stanowiących środków trwałych oraz opłat licencyjnych** – oszacowano łącznie na kwotę **1.066 tys. zł**.

3.3.3. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Koszty w pozycji ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia oszacowano na łączną kwotę **607.541 tys. zł**, (wzrost do p.w. 2018 r. o 11,7%, a w stosunku do planu na 2018 wzrost o 10,7%), w tym:

- 1) **pochodne od wynagrodzeń** w łącznej kwocie **524.273 tys. zł**, naliczone proporcjonalnie do wynagrodzeń, tj. składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie – 458.872 tys. zł i składki na Fundusz Pracy w kwocie - 65.401 tys. zł,
- 2) **odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych**, które zostały naliczone stosownie do obowiązujących przepisów, na łączną kwotę **61.008 tys. zł**,
- 3) **inne** na łączną kwotę **22.260 tys. zł**, z czego:
 - świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów bhp lub ekwiwalenty za te świadczenia, które zaplanowano w kwocie 6.300 tys. zł,
 - koszty szkoleń pracowników Zakładu, zaplanowane w kwocie 12.460 tys. zł,
 - zakup usług zdrowotnych, obejmujące głównie koszty okresowych profilaktycznych badań pracowniczych, oszacowane na kwotę 3.500 tys. zł.

3.3.4. Amortyzacja

Koszty **amortyzacji** zostały oszacowane na łączną kwotę **397.870 tys. zł**, (wzrost do p.w. 2018 r. o 50,2%, przy jednoczesnym niedużym wzroście w stosunku do planu na 2018 r. o kwotę 398 tys. zł tj. o 0,1%), z czego:

- **391.170 tys. zł** stanowią **odpisy amortyzacyjne** od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych naliczane według stawek,
- **6.700 tys. zł** stanowią **koszty zakupu wyposażenia** o niskiej wartości (głównie związanego z wyposażaniem stanowisk pracy).

3.3.5. Materiały i energia

Koszty zakupu **materiałów i energii** zostały oszacowane na łączną kwotę **143.000 tys. zł** (wzrost do p.w. 2018 r. o 10,9% oraz w stosunku do planu na 2018 r. o kwotę 1.000 tys. zł (tj. o ok 0,7%), z czego:

- 1) **zużycie materiałów** na 2019 r. zostało zaplanowane na kwotę **65.000 tys. zł**, tj. o 12,1 % wyższe od p.w. 2018 r.,
- 2) **zużycie energii** oszacowano na łączną kwotę **78.000 tys. zł** (wzrost do p.w. 2018 r. o 9,9%).

3.3.6. Podatki i opłaty

Kolejną pozycję w strukturze kosztów bieżących stanowią **podatki i opłaty**, które oszacowano na 2019 r. na łączną kwotę **53.933 tys. zł** (wzrost o 18,6 % w stosunku do p.w. 2018 r., przy jednoczesnym spadku w stosunku do planu na 2018 r. o 5,3%), w tym na:

- 1) **podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego**, które na 2019 r. zostały zaplanowane na łączną kwotę **11.783 tys. zł**, (wzrost o 15,9% w stosunku do p.w. 2018 r.),
- 2) **opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów**, zostały zaplanowane w kwocie **3.150 tys. zł**, (wzrost o 35,7% w stosunku do p.w. 2018 r.),
- 3) **opłaty urzędowe**, związane z dochodzeniem należności w sprawach z zakresu statutowej działalności ZUS, w związku z którą Zakładowi przysługują środki ochrony prawnej właściwe organom administracji publicznej, tj. opłaty i koszty egzekucyjne, sądowe i komornicze, które zostały zaplanowane w kwocie **21.000 tys. zł**, (wzrost o 23,5% w stosunku do p.w. 2018 r.).

3.3.7. Pozostałe koszty rodzajowe

Pozostałe koszty rodzajowe zostały oszacowane na łączną kwotę **48.900 tys. zł** (wzrost do p.w. na 2018 r. o 22,0%, przy jednoczesnym wzroście w stosunku do planu na 2018 r. o kwotę 3.860 tys. zł (tj. o ok 8,6%).

Koszty te obejmują:

- **zwrot kosztów przejazdu** osób wzywanych w postępowaniu przed organami rentowymi oraz wzywanych na badania lekarskie (16.000 tys. zł),
- **podróże służbowe krajowe i zagraniczne** dotyczące głównie przejazdów związanych z kontrolą (w tym płatników składek), szkoleniem pracowników oraz pozostałymi podróżami służbowymi (23.000 tys. zł),
- **pozostałe**, które dotyczą głównie kosztów ubezpieczeń, odpraw pośmiertnych po zmarłych pracownikach, odpraw z tytułu rozwiązania umów o pracę z przyczyn leżących po stronie pracodawcy oraz kosztów reprezentacji i reklamy (9.900 tys. zł).

3.3.8. Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne

Na **koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne** zabezpieczono środki w łącznej kwocie **14.000 tys. zł**.

3.4. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Na finansowanie działalności Zakładu w zakresie budowy i zakupu środków trwałych w roku 2019 zostały zaplanowane środki w łącznej kwocie **421.180 tys. zł**, z czego sfinansowane zostaną przede wszystkim zadania związane z informatyzacją Zakładu.

Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na 2019 r. zostały zaplanowane w wysokości niższej o 143.613 tys. zł od planu na 2018 r. oraz wyższej o 56.370 tys. zł w stosunku do p.w. na 2018 r.

Plan finansowy Zakładu na rok 2019 (w układzie tabelarycznym) przedstawia poniższy załącznik:

Załącznik - Plan finansowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2019

Część A – Plan finansowy w układzie memoriałowym

Lp.	Treść	Przewidywane wykonanie w 2018 r.	Plan na 2019 r.
		w tysiącach złotych	
1	2	3	4
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	x	x
1	Środki pieniężne	835 441	783 183
2	Inne aktywa finansowe	605 132	500 000
3	Należności	36 665	36 665
4	Zapasy	10 987	10 987
5	Zobowiązania, w tym:	530 635	530 635
5.1	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	36 137	5
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	4 510 869	4 709 630
1	Odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	3 705 499	3 865 499
2	Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych	3 022	3 022
3	Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS, z tego:	210 399	222 632
3.1	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne	13 065	13 243
3.2	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	61 589	65 352
3.3	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne	135 745	144 037
4	Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty:	276 234	290 026
4.1	- rent socjalnych	85 643	95 874
4.2	- zasiłków i świadczeń przedemerytalnych	17 642	17 434
4.3	- świadczeń na rzecz kombatantów	22 932	23 361
4.4	- świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS	16 050	16 656
4.5	- obsługa pozostałych świadczeń	133 967	136 701
5	Przychody finansowe	29 973	23 500
5.1	- odsetki	29 900	23 500
6	Pozostałe przychody	285 742	304 951
III	KOSZTY OGÓŁEM	4 563 727	5 212 395
1	Koszty według rodzaju	4 553 554	5 198 395
1.1	- amortyzacja w tym:	264 980	397 870
	- zakup wyposażenia o niskiej wartości	4 702	6 700
1.2	- materiały i energia	129 000	143 000
1.3	- usługi obce	1 051 871	1 146 685
1.3.1	- usługi pocztowe i bankowe	356 449	373 740
1.3.2	- usługi telekomunikacyjne	18 000	25 500
1.3.3	- usługi związane z przetwarzaniem danych	347 589	377 000
1.3.4	- pozostałe	329 833	370 445
1.4	- podatki i opłaty, w tym:	45 485	53 933
1.4.1	- podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	10 163	11 783
1.4.2	- opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	2 322	3 150
1.4.3	- opłaty urzędowe	17 000	21 000
1.5	- wynagrodzenia	2 478 104	2 800 466
1.5.1	- osobowe	2 454 873	2 774 873
1.5.2	- pozostałe	23 231	25 593
1.6	- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	544 047	607 541
1.6.1	- składki na ubezpieczenie społeczne	409 453	458 872
1.6.2	- składki na Fundusz Pracy	58 357	65 401
1.6.3	- świadczenia socjalne	57 768	61 008
1.6.4	- składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	0	0
1.6.5	- inne	18 469	22 260
1.7	- pozostałe	40 067	48 900
2	Koszty finansowe	173	1 000
2.1	- obsługa długu	0	0
2.2	- inne	173	1 000
3	Pozostałe koszty	10 000	13 000
IV	WYNIK BRUTTO (poz. II- III)	-52 858	-502 765
V	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	0	0
VI	WYNIK NETTO (IV - V)	-52 858	-502 765
VII	Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	364 810	421 180

VIII	STAN NA KONIEC ROKU	x	x
1	Środki pieniężne	783 183	500 403
2	Inne aktywa finansowe	500 000	250 000
3	Należności	36 665	36 665
4	Zapasy	10 987	10 987
5	Zobowiązania, w tym:	530 635	530 630
5.1	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	5	0

Część B. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień	Przewidywane	Plan na 2019 r.
		31.12.2017 r.	wykonanie w 2018 r.	
w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5
	ZOBOWIĄZANIA	530 635	530 635	530 630
1	Inne w tym:	530 635	530 635	530 630
1.1	- wymagalne	0	0	0
1.2	- z tytułu odsetek za nie przekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	36 137	5	0
	LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)	45 146	45 279	45 279

Część C. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień	Przewidywane	Plan na 2019 r.
		31.12.2017 r.	wykonanie w 2018 r.	
w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5
	ZOBOWIĄZANIA według wartości nominalnej	530 635	530 635	530 630
1	Papiery wartościowe	0	0	0
2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte	0	0	0
	- wobec sektora finansów publicznych	0	0	0
	- wobec pozostałych	0	0	0
3	Depozytu	0	0	0
4	Inne w tym:	530 635	530 635	530 630
4.1	zobowiązania wymagalne	0	0	0
4.2	z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	36 137	5	0